

Evakkojen lasten taakat ja valoisat puolet

Johannes-Seuran kevättristeily 2022

Seuran talviristeily siirtyi kevättristeilyksi ja keräsi mukaansa 69 matkustajaa. Risteilyyn sisältyi yhteinen tilaisuus, jossa yhteiskuntatieteiden tohtori **Hellä Neuvonen-Seppänen** esitteli väitöskirjatutkimustaan ”Menetetyn Karjalan valot ja varjot. Siirtokarjalaisuus evakon lapsen elämässä ja muistoissa”. Yhteiset ruokailut tarjosivat oivan tilaisuuden vilkkaaseen keskusteluun.

Laivan tax free -kaupoissa kierrellessä ja katsellessa voi ostaa tulsia tai jotakin itselleenkin. Oli ilo nähdä, että mukaamme oli tullut nuoria ja useat vielä samasta suvusta. Laivan tiloissa ei missään ollut tungosta. Matkustajia oli aika vähän, joten koronan tarttumisvaara jäi pieneksi.

Tervetulomaljat valmiina kohotettavaksi.

Risteily aloitettiin yhteisellä tervetulo-aismaalojen kohotuksella ja kuulumisten vaihdolla. Illan sai käyttää mieltymyksensä mukaan. Yökerho veti nuorempaa väkeä puoleensa ja tax free -kaupat puolestaan kiinnostivat vanhempia. Seuraavana aamuna tavattiin meriammaisella. Ilma ulkona oli pilvinen ja harmaa.

Tutkimus evakkojen lasten elämästä

Pari tuntia kestänyt yhteinen tilaisuus alkoi yhteiskuntatieteiden tohtori **Hellä Neuvonen-Seppänen** esityksellä evakkojen lasten elämästä. Tutkimusaineisto käsitti 18 henkilön haastattelut. Kaikki he olivat syntyneet sotien jälkeen. Kaksi haastateltavaa oli ortodokseja. Aineistoon kuuluivat myös tutkijan omien sukulaisten haastattelut ja omat kokemukset. Karjalainen kulttuuri siirtyi evakkojen lapsille sen mukaan, miten paljon sitä kotona oli esillä. Karjalaiset ruuat ja vieraanvaraisuus koettiin karjalaisuuteen kuuluviksi. Karjalaisen heimon piirteitä ovat myönteisyys, herkyys, sosiaalisuus, luovuus ja kekseliäisyys. Karjalaiseen heimoon liitetään laulut, kansallispuku, kieli ja murteet. Kotiseutumatkot avasivat tien sukujen entisille asuinsijoille.

Mikähän Puusan Mattia niin hymyilyttää Hellä jutuissa?

Yhteiskuntatieteiden tohtori Hella Neuvonen-Seppänen kertoo tutkimuksestaan.

Iltapäivän pullakahvilla.

Pirko Johanssonin koulumuistot.

Evakkojen lapsille siirtyi taakkoja, mutta heidän elämänsä myös valoisia puolia. He ovat oppineet ja perineet vanhemmiltaan auttamisen ja suorittamisen ominaisuudet. Moni evakon lapsi on ylpeä karjalaisista juuristaan. Lapsuuden kokemuksilla on suuri merkitys aikuisuudessa.

Koulu- ja murremuistoja

Esityksen jälkeen keskusteltiin aiheesta. Yleisöltä kuultiin omia tai vanhempien kokemuksia evakkoudesta. Oli kokemuksia murteen vaikutuksesta uudessa ympäristössä, koulumuistoja ja muistoja työelämästä. Hyvinä muistoina olivat evakkoja vastaanottaneiden talojen asukkaiden avuliaisuus ja myönteisyys evakkoja kohtaan. Jotkut siihen aikaan kastetut lapset saivat kummikseen evakkotalon perheenjäseniä. Evakkojen lapsista monet tunnistavat itsessään peräänantamattomuutta ja rohkeutta. Sotien jälkeen syntyneet lapset ovat joutuneet myös hyvin nuorena kantamaan raskaitakin vastuita, jos perheen vanhemmista isä tai äiti oli kuollut. Juurettomuus liittyy evakon lapsen elämään: on kaipausta johonkin muualle ja vierauden tunnetta. Ihmetystä herättävät vielä 78 vuoden jälkeen kirjoitukset, joissa uutisoidaan karjalaisten evakuoinnista ”Suomen puolelle”. Eikö vielä tänä päivänä Suomen historia ole kaikilla tiedossa?

Virkistävää tapahtuma

Tilaisuuden päätteeksi laulettiin Karjalaisten laulu. Keskustelut jatkuivat lounaalla ja iltapäiväkahvin aikana. Risteily oli mieltä virkistävä tapahtuma näinä vaikeina aikoina, jolloin usko parempaan tulevaisuuteen on alkanut horjua. Me karjalaiset evakot selvisimme omista vaikeista ajoistamme vaalimalla yhteenkuuluvaisuuden henkeä!

Teksti ja kuvat
– Liisa Katajainen –

Myö ei päässä Johannekseen tänäkään vuonna

Kaikkien mielessä oli suunnitelmat matkata tiukempien koronavuosien jälkeen Johannekseen eli nykyiseen Sovetskiin. Näin olin kirjoittanut seuran vuosikalenteriin johtokunnalle helmikuun lopulla, mutta kun päästiin kokouspäivään, niin maailmantilanne oli muuttunut tyystin. Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaan ja monen mieleen tulivat ajatukset talvisodastamme. Puheet koronasta jäivät nopeasti taakse ja kaikki olemme aktivoituneet seuraamaan Ukrainan puolustukseen käymää henkiinjäämistä.

Monet suomalaiset paikkakunnat ovat jäädyttäneet suhteensa venäläisiin paikkakuntiin. Näin teki johannekselaisten sijoituskunnista myös Kaarina,

joka irtisanoi yhteistyösopimuksensa Sovetskin kanssa. Kanssamme asiasta ei käyty keskustelua, mutta yritimme vaikuttaa paikallispolitiikkoihin, että irtisanomisen sijaan suhteet jäädytetäisiin, kuten mm. Raision kaupunki teki ystävyyskaupunkinsa tai Paimio Sovetskin yhteistyösopimuksen kanssa. Toivottavasti tästä ei seuraa ongelmia meille tai toiminnallemme tahi muistopaikoillemme Johanneksessa. Ainakin naapuripitäjässä Koivistolla oli tuhottu sankarivainajien muistopaikka sekä suomeksi ja venäjäksi ollut muistomerkki.

Rajan ylittäneessä kotiseututyössä yksittäisillä henkilösuhteilla on ollut suuri merkitys asioiden hoitamisessa. Korona on jo rapauttanut suhteita ja valitetta-

vasti samoin tulee tekemään Ukrainan sota. Jossakin kohtaa tulevaisuudessa on edessä kaiken yhteistoiminnan uudelleen rakentaminen. Mistä silloin tulemma lähtemään liikkeelle, on nyt varsin hämärässä horisontissa. Toivon, että edellä kuvaamani henkilösuhteet auttavat aikanaan kotiseututyön rajan ylittävää uudelleen käynnistymistä.

Joka tapauksessa seuran johtokunta on nyt päättänyt, että vallitsevasta tilanteesta johtuen emme tänä vuonna toteuta kotiseutumatkoja Johannekseen ja emmekä myöskään nk. kuntalaismatkaa sijoituskuntiimme asukkaille. Matkailun kohteena tulee olemaan nk. Porkkalan vuokra-alue, jolla pääsemme kokemaan alueen luovutuksen ja sen palautumisen

osaksi kotimaatamme. Lisäksi toiminnan keskiössä tulevat olemaan kevään ja syksyn kotiseutuillat, joissa perehdytään yhdessä valokuvien kautta menneen Johanneksen alueeseen ja aikaan.

Suosittelen osallistumaan ukrainalaisten auttamiseen esimerkiksi Kirkon Ulkomaanavun kautta, sillä me jos ketkä tiedämme, minkälainen hätä ja kärsimys heitä on koetellut.

Voimia ja jaksamista teille kaikille. Tavataan pitkän tauon jälkeen Johannesjuhilla elokuussa Paimiossa.

– Janne Aso –
puheenjohtaja
Johannes-Seura ry

Karjalaisten Pitäjäyhdistysten Liitto ry

TÄS LEHES:

**Lotta Svärd -toimintaa
kyläosastoissa**

s. 4

**Testihihtäjä virran
varrella**

s. 5

**Värikkään elämän
kuvakirjasta**

s. 6-7

**Mitä hää merkinnö:
tiedä tai arvaa**

s. 7-8

Päätoimittajan kynästä

Johannekselaisen päätoimittaja **Hannu Rastas**

Odessan portaat

Katsomme kuvia tuhoista ja pahuuden jäljistä. Katsomme elävää kuvaa kuolemasta – sen tekevät mahdolliseksi uskalias toimittajatyö ja toimiva tekniikka. Joudumme ottamaan kantaa, olemaan enemmän kuin ulkopuolinen tarkkailija, vaikka se on usein riittänyt tätä kaukaisempien maiden kriiseissä. Vanhemmiltamme tai isovanhemmiltamme on joskus kysytty, miksi ette silloin aikanaan jääneet, miksi lähditte, miksi tulitte vieraisiin oloihin. Siihen on ollut ja on lyhyt vastaus ja sitäkin nyt katsomme: siksi.

Otsikkorivi liittyy samaan taistelujen ympäristöön, vaikka Odessa ei toistaiseksi ole ollut keskeisenä kohteena. Nuo lähes kahden vuosisadan ikäiset portaat on ikuistettu yhteen elokuvahistorian mieleenpainuvimmista kohtauksista. Ohjaaja Sergei Eisenstein valitsi ne joukkotuhon paikaksi elokuvaansa Panssarilaiva Potemkin, teos valmistui 1925 ja kuvasi vuosisadan alun tsaarinvastaista kapinointia. Sotilasrivistö marssii portaita alaspäin ja jyrää alleen vastassaan olevan kansanjoukon. Symbolisesti vaikuttavin kuvasarja seuraa yksinäisten lastenvaunujen hidasta vierimistä alas 200 portaan ja kymmenen tasanteen rakennelmaa muun tuhon keskellä. Tuon ohjatun kohtauksen ei soisi toteutuvan reaaliaikailmassa.

Odessan portaissa on sellainen rakenteellinen ominaisuus, että alhaalta ylös katsoen näkyy vain portaita ja ylhäältä alas katsoen näkyy vain tasanteita. Samasta todellisuudesta syntyy kaksi täysin erilaista käsitystä tai on ainakin kerrottavissa kaksi täysin erilaista tarinaa. Sellaisessa maailmassa me laajemminkin elämme. Voimme sentään näkökulmamme valita.

Kevät ennakoi tuloaan jo maaliskuun aikana. Näkökenttään saapui kiuruja, peippoja sekä töyhtöjä hyypillä ja tiaisilla. Takapakkia saatiin ja odotus jatkuu, mutta kevät koittaa jätän lauseen loppuosan elokuvaharrastajien mielikuvituksen varaan.

Hyvää pääsiäisaikaa hartaasti toivottaen.

**Johannes-Seura ry:n sääntömääräinen
kevätkokous Johannes-Seuran toimistolla, Myllytie 1,
21500 Piikkiö lauantaina 23.4.2022 klo 13.00**

Käsitellään sääntöjen 9 §:ssä mainitut asiat.

Kokoukseen on mahdollista osallistua myös Teams-etäyhteyttä käyttäen ilmoittautumalla seuran sihteerille 19.4. mennessä sähköpostiosoitteella soilemarja@gmail.com.

– Johtokunta –

Aineiston toimittaminen

Aineiston toimittamiseen on käytettävissä useita eri vaihtoehtoja. Mieluiten otamme vastaan valmiiksi sähköiseen muotoon tehtyä aineistoa eli sähköpostilla toimitettua, mutta kaikki perinteiset menettelytavat ovat edelleen myös käytössä.

Sähköpostilla aineiston voi lähettää osoitteeseen hannu.rastas@dlc.fi tai johannesseura@elisanet.fi. Muussa muodossa olevat aineistot Johannes-Seuran toimistoon Kaarinan Piikkiössä, osoite: **Johannekselainen**, Toimitus, Myllytie 1, 21500 PIIKKIÖ.

Pyydämme toimittamaan aineiston seuraavasti:

Touko-kesäkuun kaksoisnumeroon aineisto viimeistään 11.5. (painopv 24.5.). Lehti lähtee jakeluun suoraan kirjapainosta. Jos aineiston toimittamisesta on kysyttävää tai ilmenee häiriöitä jakeluaikataulussa, ottakaa yhteyttä lehtitoimikunnan jäseniin.

– Lehtitoimikunta –

Kuolleita

Martti Rudolf Hentula kuoli 3.2.2022 Piikkiössä. Hän oli syntynyt 1.6.1927 Johanneksessa. Rakkaudella muistaen ja kiittäen Tytti, Mika, Ida, Matilda ja Emilia sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunattu läheisten läsnä ollessa.

Erkki Markku Kohila kuoli 3.9.2021 Helsingissä missä oli syntynyt 19.1.1946. Markun vanhemmat Eira o.s. Kujanpää ja Erkki Kohila (ent. Koch) Johanneksen Vaahtolasta. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Erik Vilhelm Kurki kuoli Turussa 13.2.2022. Hän oli syntynyt Johanneksessa (Uuras) 18.9.1933. Kaivaten Petri ja Maarit, Jouni ja Mia, lapsenlapset, sukulaiset ja tuttavat. Siunaus toimitettu.

Aino Annikki Nurminen o.s. Saikko kuoli 26.2.2022 Paimiossa. Hän oli syntynyt 12.6.1929 Johanneksessa. Rakkaudella muistavat Mauri ja Päivi, Olli, Reetta, Lilja ja Veera, Anne, Jarkko, Ossi, Kristiina ja Aava, Aarno ja Tuire, Risto ja Kaisa, Eero ja Saara, Terttu, Henna, Sami, Mikaela ja Viola, Heidi sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunattu läheisten läsnä ollessa.

Kalevi Pulli kuoli Piikkiössä 14.2.2022. Hän oli syntynyt 25.3.1941 Johanneksessa. Rakkaudella muistaen ja kaivaten Raija, Marju, Jasmin ja Markus, Noora, Fadil, Mimosa, Vera ja Vanessa, sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu läheisten kesken.

Reino Kalervo Teitti kuoli 17.2.2022 Turussa. Hän oli syntynyt 3.6.1938 Johanneksessa. Lämmöllä muistavat Mirja perheineen ja Rauno perheineen. Siunattu läheisten läsnä ollessa.

Taimi Tuulikki Toivonen o.s. Hiiri kuoli 24.2.2022 Kaarinassa. Hän oli syntynyt Johanneksessa 6.2.1925. Kaipaamaan jäivät lapset, lastenlapset ja lastenlastenlapset sekä muut sukulaiset ja ystävät. Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.

Hartauskirjoitus

Hyvää pääsiäistä!

”Yleensä otettiin evakot auliisti vastaan. Ainakin Paimiossa järjestettiin siirtoväen hyväksi vaatekeräys. Se olikin tarpeen, sillä senkin johdosta, että tavarain evakuointi oli onnistunut huonosti, oli monella huuttava puute vaatekavaraa. Oli sellaisia, joilla ei ollut muuta omaisuutta kuin se, mitä mukanaan matkalaukussa kuljetti.” Näin Jaakko Keppo, joka toimi Johanneksen seurakunnan virallisena apulaisena vuoteen 1945.

Venäjän hyökättyä helmikuussa 2022 Ukrainaan on siellä koettu vastaava tilanne. Miljoonat ihmiset ovat joutuneet jättämään kotinsa. Ukrainassa tilanne on nyt talvisotamainen: tekosyn varjolla ylivoimainen itäinen naapurimme on hyökännyt suurin joukoin rajan yli tekaistuin syin, mutta Ukrainan kansa on yhtenäisenä noussut hyökkääjää vastaan. Samoin kävi Suomessa 1939. Stalin luuli, niin kuin kaiketi myös putinistit, että homma on pelkkä paraatimarssi, heittämällä Helsinkiin/Kiovaan. Ei ollut silloin, ei ole nyt. Talvisodan päättymisestä tuli äskettäin kuluneeksi 82 vuotta. Karjalainen kansa joutui jättämään sotien takia kotinsa, jopa kahteen kertaan. Huonosti olisi käynyt, jos se sinne olisi jäänyt, mutta luottamus Jumalaan vaikeissakin oloissa kantoi silloin ja kantaa edelleen. Uusi kotiseutu löytyi, rauhan vuosia on piisannut, Jumala on siunannut, asiat ovat järjestyneet. Missä on Stalin, missä on suuri ja mahtava Neuvostoliitto? Tulee putineita ja menee putineita, mutta armollinen Jumala pysyy. Ei ole mitään pelättävää. Jumala näkee sinut ja Hän näkee tämän maailman tilanteet. Hän toimii aikanaan, meidän ei tarvitse liikaa etukäteen murehtia.

Siunausta ja Jumalan rauhaa elämään!

– **Veikko Sailola** –
Vahdon kappalainen

*Toivotamme kaikille lukijoillemme
hyvää pääsiäistä!*

Johannesjuhlat Paimiossa 6.8.2022

(Kuva vuoden 2017 juhlista)

Hei sukuseurat ja kyläyhdistykset!

Kesää kohti mennään ja elokuun alussa päästään taun jälkeen taas kokoontumaan ja haastelemaan Johannesjuhlille. Voisitte pikku hiljaa tehdä alustavia tilavarauksia juhlille omia kokouksianne varten. Varauksia ottaa vastaan ja lisätietoja antaa juhlatoimikunnan jäsen Raimo Salmi, puh. 050 592 7622.

Tapahtumakalenteri

HUHTIKUU

23.4. Johannes-Seuran kevätkokous klo 13 seuran toimistolla Myllytie 1, Piikkiö.

23.4. Viipurin Lauluveikkojen 125-vuotisjuhlavuoden päätahtuma ”Tulenkantajat”- juhlakonsertti Helsingin Musiikkitalossa klo 14 ja klo 18. Ohjelmassa soi Suomen ja Karjalan tarina sekä kuoron historia, nykyisyys ja tulevaisuus. Tervetuloa vaikuttamaan!
<https://viipurinlauluveikot.fi/vlv-125-vuotta/>.

TOUKOKUU

9.5. Tervetuloa klo 18 Porin seudun Johannekselaisten kerhoiltaan. Tilaisuus on Viikkarin Valkaman Luusua tilassa. Terveisin **Anu Rastas**, 040 8203717.

KESÄKUU

17.-19.6. Karjalaiset kesäjuhlat Raumalla.

ELOKU

6.8. Johannesjuhlat Paimiossa.

Johannes-Seuran toimiston aukioloajat ovat muuttuneet:

Vuoden 2022 alusta alkaen toimisto on auki kolme kertaa kuukaudessa, kahtena lauantaina ja yhtenä keskiviikkona. Muina keskiviikkoina yhteydenotot puh. 02 4795 118 klo 12-16. Muusta mahdollisesta aukiolosta sovitaan erikseen.

Huhtikuu

LA 23.4.klo 11-15

KE 27.4. klo 12-17

Toukokuu

LA 7.5.klo 11-15

LA 21.5.klo 11-15

KE 25.5. klo 12-17

Kesäkuu

LA 4.6.klo 11-15

LA 18.6.klo 11-15

KE 22.6. klo 12-17

Aaro Ala-Outisen muistolle

Tämän vuoden ensimmäisessä Johannekselaisessa julkaistiin ”Aaro Ala-Outisen muistoja Metsäkylästä”. Hän ei ehtinyt nähdä muistojaan julkaistuna, sillä Veteraanin iltahuudon sanoin Aaron kohdalla ”aika on korjannut viljaa” perjantaina tammikuun 28. päivänä. Keskiyökoona Aaro kirjoitti vielä päiväkirjaansa, vietiin torstaina sairaalaan, nukkui hiljaa pois.

Aaro oli syntynyt 7.9.1925 Säkki-järvellä, josta hänet keväällä 1926 tuotiin Johannekseen. Talvisodan ensimmäisenä aamuna 14-vuotias Aaro lähti tavalliseen tapaan junalla Viipuriin, jossa kävi ammattikoulua puuseppälinjalla. Työtunti oli meneillään, kun ilmoille kiiri kaupungin ensimmäinen ilmahälytys, jota seurasi pommitus. Pojat komennettiin Havin valleille kaloliuoliin pommisuojaan.

Johannekselaisen perhekuvasa näemme komean nuoren miehen vuonna 1943. Saman vuoden lokakuussa Aaro vuoden 1925 jälkipuolella syntyneenä astui varusmiespalveluun, juuri 18 vuotta täyttäneenä.

Sota vei radiomies Aaron Vuosalmen kautta Lapin sotaan kenraalimajuri Ruben Laguksen joukoissa. Lohdullista on, ettei veteraanin tarvinnut enää nähdä sotaa Euroopassa.

Aaron ja hänen Annikkinsa tapasin ensimmäisen kerran, kun vuosituhannen alkupuolella käynnistettiin hanke, jossa kerättiin johannekselaisten muistitietoa. Aaro oli ensimmäinen, joka ilmoittautui haastateltavaksi. Tapaamisesta alkanut ystävyys ehti jatkua pari vuosikymmentä. Soittaessaan minulle viimeisen kerran jokunen viikko ennen kuolemaansa Aaro oli yhtä iloinen ja valpas kuin aina ennenkin.

”Jäi vain nimi sankarissa” on luettavissa katkelmia Aaron haastattelusta, sekä Metsäkylästä että sotatietä. Hän kertoi muun muassa, kuinka kätevästi maidontuonti suoraan kotiin oli Metsäkylässä järjestetty. Vuoropäivin viiden kuuden talon maanviljelijät Kaijalasta ajoivat hevosillaan sinne maidon. Maitohinkki oli naulassa portinpielessä, jos ei satuttu olemaan kotona. Yhtä maidontuojaa – erityisen komeaa miestä – Aaro nimitti nätti-Puusaksi.

Annikki lähti tuon ilmaisiin kymmenen vuotta ennen Aaroa. Yksin Aaro ei jäänyt vaan eli viimeisen vuosikymmenensä kahden tyttärensä, näiden lasten ja jo neljännekin sukupolven ympäröimänä. Sotaveteraanityö, musiikki ja kirjallisuus kuuluivat harras-

tuksiin, viimeisinä vuosina äänikirjat. Askeleen hidastuessa Aaro ryhtyi maa-laamaan, kirjasi päiväkirjaansa muistojaan, ajatuksiaan ja ajan tapahtumia. Runosuonikin välin pulppuili.

Aaron siunaustilaisuus oli Turun Ylösnousemuskappelissa 11. maaliskuuta. Tilaisuus oli kaunis ja lämmin. Viimeisenä musiikkiesityksenä kuultiin Petri Laaksosen hieno, karjalaisten tunteita koskettava In Memoriam.

Aarolle viime tervehdyksenä Veteraanin iltahuudosta:

”Ylväänä Karjalan heimo /
Tuskansa kantanut on /
Maa-äiti suojaansa sulkee /
Vartija poissa jo on.”

– Pirkko Kanervo –

Kuvat Ala-Outisten perhealbumista.

Karjalaisen kansan messu Paimion kirkossa

(Kuvat: Heli Sirkesalo)

Kuvassa alla Johanneksen kansallispuvuissa Hannele Kajander ja Juhani Virta ja Johannekselaisten sankarivainajien ja sodan muiden uhrien muistomerkki.

Runsaslukuinen osallistujajoukko koontui aurinkoisena sunnuntaina 13.3. Paimion kirkkoon, jossa koskettavan saarnan piti seurakuntapastori Risto Rätty. Virsien sijaan messussa laulettiin kirkkoherra, TT Tapani Nuutisen säveltämä ja sanoittama Karjalaisen kansan messu. Esilaulajana ja säestäjänä toimi kanttori Armi Laakso. Sananlukijana ja ehtoollisavustajana toimi Paimion Karjalaseura ry:n puheenjohtaja Armi Suomi. Messun jälkeen muistoseppeleiden kantajat lähtivät kirkkokansan seuraamina sankarihaudoille laskemaan seppeleet talvisodan päättymisen 82-vuotispäivän kunniaksi. Tilaisuuden jälkeen kokoonnuttiin seurakuntatalolle kirkkokahville hyvien tarjoilujen kera.

Kevään kynnyksellä

Huhtikuu. Paljastuvat maat. Katoava routa elpyvän mullan alla.

Soittaja Kiuru on lyönyt jo kevään ensi akordit. Purojen solinassa on nuorekasta voiman tuntoa. Yöllinen lämmin sade pisaroi ikkunaan kuin ystävän lupaus.

Me ajattelemme: **Sielläkin** on nyt kevät.

Kirkkosalmien ja jokisuun sulat ovat kai jo toisensa tavoittaneet, hauraaksi käynyt jää tekee lähtöään muuallakin. Niityillä on vettä, joki tulvi kohisten Hörkön ja Mattilan koskissa, Virransillan alla ja Rokkalassa. Kutukala hakeutuu oijen suille – liekö kukaan ryysä laittamassa. Puissa on silmuja, maa vihertää, päivän lämmittävä loiste valuu siementä odottaville pelloille. Kotipiha, huoneet, yksityiskohta toisensa jälkeen nousevat tajuntaan rakkaina mutta samalla kipeästi riipaisevina muistumina. Kevät on myös ihmiselle virkoamisen ja sulamisen aikaa.

Mutta. Maa pysyy, kasvot vaihtuvat. Ja kysymyksenalaista on, lieneekö tuo ihmisten tavoittelema onni sittenkään edes elämän varsinaisen tarkoitus.

Hetket rientävät ja itse kukin on pian ohi vilahtanut ilmiö. Muutaman vuoden kuluttua ei kukaan kysy, mitä me yksilöinä kerran olimme, mihin pyrimme, mistä uneksimme. Vain haalistunut ristin teksti ruohottuneessa kentässä osoittaa paikkaa, missä maadumme – jos sekään. Jotain me merkitsemme ainoastaan eräänä renkaana elämän näkymättömässä ketjussa, hitusena mielekkään kokonaisuuden jatkuvasti uusiutuvassa virrassa. Meille on annettu paikkamme ikuisen elämäntahdon hetkellisinä ilmentyminä, näkyvänä tarkoituksena tuon paikan täyttäminen. Ja tämän ajan historiallinen velvoituksemme on pysyä karjalaisina s.o. johannekselaisina. Silloinkin, kun tuon perinnön säilyttäminen tuntuu tarkoituksettomalta ja toivottomalta. Kansakunnilla ovat kohtalonsa, eikä meiltä vaadita niiden arviointeja. Riittää, että olemme uskollisia menneisyydelle, itsellemme, tehtävällemme.

Mutta hyvä on muistaa: **Sielläkin** on taas kevät.

– Viljo Römpötti –
(Johannekselainen 4-1953)

Kuva: Esa Haltia

Lotta Svärd -toimintaa Johanneksen kyläosastoissa

(Kuvat Johannes-Seuran arkistosta.)

Tikkalan kyläosasto

Mirjam Sailola o.s. Paavolainen

Lottaneuvoja Aili Sokka Viipurin piiristä ja opettaja Maija Tuomela Tikkalasta olivat kyläosaston perustajia. Lotille hankittiin varusteet ja heitä ruvettiin kouluttamaan erilaisiin tehtäviin. Kyläosasto toimi hyvin aktiivisesti. Jäseniä oli joka talosta jostain useampiakin. Joka viikko pidettiin ompeluiltoja. Myyjäisiä, arpajaisia ja ohjelmallisia iltamia näytöskappaleineen järjestettiin lottien toimesta. Ohjelman suorittajat olivat omasta osastosta. Huomattava rahalahjoitus annettiin Suojeluskunnan 10-vuotisjuhliin. Itse hankittuja varoja lahjoitettiin Kuolemajärven Hatjalahden jääkärikotiin vapausotainvalideille. Kaikki omaisuus oli hankittava itse. Lotat ja pikkulotat pitivät kanttiinia Tikkanen voimistelu- ja urheiluseura Pyrinön talolla. Laajan, vapaaehtoisen työn suuruutta on vaikea arvioida. Tämä kansanvalistustyö ulottui lottien kautta jokaiseen kotiin. Talvisodan aikana Johanneksen pappila toimi sotasaaralana. Venäläiset tuhosivat sairaalan ja surmansa saivat Tikkanen lotista Lempi Putus ja Elsa Tikka. Heidät on haudattu kotipitäjän multaan.

Mirjam Paavolainen (Sailola)

Isänmaan tyttäriä, vas. Silvia ja Adele Huunonen, Lahja Kallio ja Saima Huunonen.

Edessä oikealla Martta Puolakka, joka lensi koulutuskone Sääskellä (SÄ-130) ennen talvisotaa Viipurissa.

Karhulan kyläosasto

Kaarina Salomaa

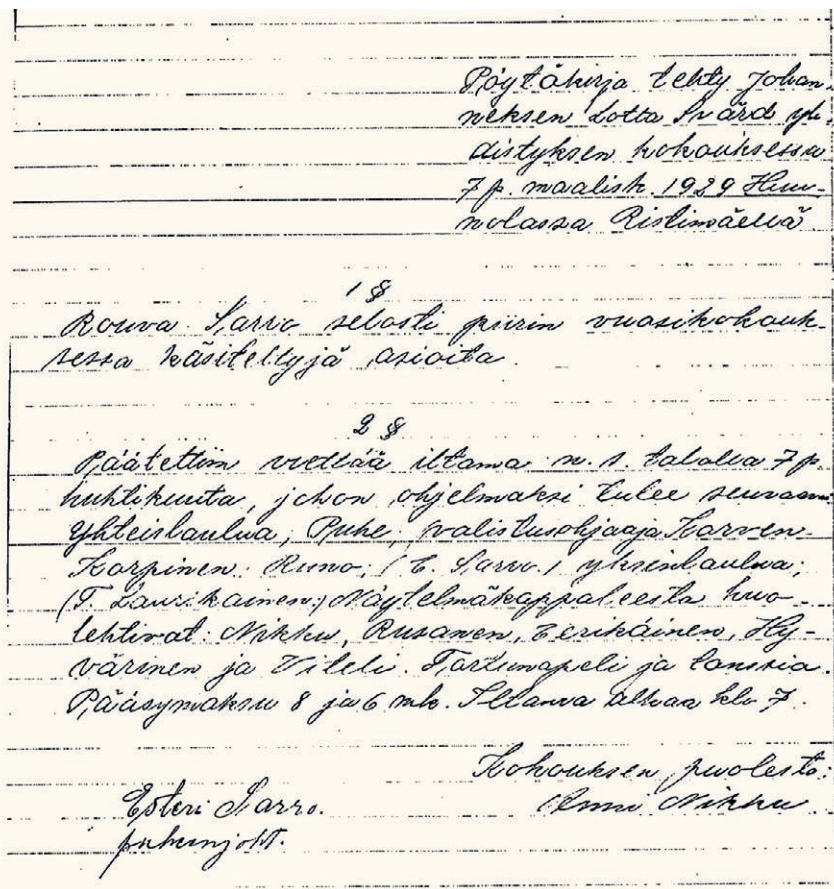
Karhulan lottien toiminnan aloittivat Aino Karhu ja Rauha Skyttä. He esittivät asian opettaja Varma Juntolle, joka rupesi johtamaan toimintaa yhdessä opettaja Oili Peltosen kanssa. Alina Koli, joka asui Vaahtolassa, oli vuoden ajan paikallisosaston puheenjohtajana. Opettaja Oili Peltosella oli myös sairaanhoitajan koulutus, Hän oli Johanneksen lääkintäjaoston päällikkö sekä jatkosodan aikana Johanneksen paikallisosaston puheenjohtaja. Kolin mäellä harjoiteltiin ilmavalvontaa ja Viipurissa järjestettiin suuria koulutuspäiviä ja kursseja. Tärkeä tapahtuma Karhulassa oli linnoittajien muonitus kesällä 1939 sekä maanpuolustuspäivillä samana syksynä. Lotta Martta Reunanen o.s. Puolakka kertoo koulutuspäivistä Viipurista ennen talvisotaa, miten hän oli uskaltanut lentämään koulutus-

kone Sääskellä. Se oli kaksipaikkainen kone, vesitaso. Martta istui tähtytäjän paikalla lentomyssy päässä, remmillä kiinni, ja niin noustiin 3000 metrin korkeuteen. Kun Karhula menetettiin, ilmavalvonta Kolin mäen bunkkerista siirrettiin Kaislahteen. Lotta Saara Laamanen o.s. Karhu oli Kaislahden ilmavalvojana. Mäellä aukealla paikalla olevan koulun katolle oli rakennettu valkoisista laudoista tähtystyslava. Vartiovuorossa oli aina kaksi lottaa. Saaran ollessa vartiovuorossa Veera Kolin kanssa tuli Viipurin suunnalta laivue, joka tyhjensi lastinsa koulun ympärille. Pommeja putoili vielä vahtivuoron päättyessä. Viereen putosi pommi, joka onneksi jäi ”suutariksi”. Pihalle oli tullut nelisenkymmentä pommikuoppaa. Summan murtuessa näkyi punainen kajo Karhulan suunnalla. Lotta Maila

Lenkkeri oli antanut välirauhan aikana lottalupauksen. Jatkosodan aikana hän toimi opettaja Peltosen sihteerinä. Iltaisin työpäivän jälkeen hoidettiin järjestötehtäviä ja lähetettiin rintamalle paketteja ja kirjeitä. Karhulan pikkulotat toimivat myös aktiivisesti jatkosodan aikana, Maila Lenkkeri ja Oili Peltonen osallistuivat lottayhdistyksen lopettajisjuhlallisuuksiin Tampereella 1944.

Huunonsaaren lotat

Huunolan lottiin kuuluivat Laina Ristimäki, Lahja Kallio, Toini Kallio, Saima Huunonen, Siviä Huunonen ja Adele Huunonen. Huunola kuului Vaahtolan kyläosastoon. Laina Ristimäki oli lottakursseilla Viipurissa 1925 ja Tuusulassa 1928. Hän hoiti Johanneksen lottien muonituspäällikön

Pöytäkirja Lotta Svärd -yhdistyksen kokouksesta 7.3.1929 Ristimäellä Huunolassa.

tehtäviä vuonna 1925 ja hänet valittiin parin vuoden kuluttua uudelleen. Talvisodassa lotista olivat Lahja Kallio ja Saima Huunonen. Saima oli myös jatkosodan aikana lottatehtävissä.

Johanneksen lotat tekivät laskiaisretken Huunolaan 1926 Lainan luokse. He järjestivät siellä ohjelmallisen iltaman koululla. Ohjelmassa oli yhteislaulua ja lausuntaa Anni Nikun ja Annikki

Lotta ja linnoittajia Karhulassa 20.-27.8.1939.

SA-kuva 98657 Käkisalmen Tenkalahden maastoon 10.7.1942 pakkolaskeutunut SÄ-130. Kuvaaja Luutnantti T. Räisänen.

SA-Kuva

Lotta talvitähtineissa. Edessä Helmi Paavolainen (vas.) ja Ester Tauti.

Louhivuoren tulkitsemina. Duettona lauloivat **Ester Lindfors** ja **Aura Tiilikainen**. Kuultiin Laina Ristimäen lukema kertomus ja Huunolan nuorten esittämiä kansantansseja. Juhlaan osallistui koko kylän väki. Mukana ollut pikkupoika **Viljo Huunonen** muisteli ihailleensa tanhuavia komeita miehiä ja iloisia tyttöjä. Miesten asuna oli jonkinlainen kansallispuku. Siihen kuuluivat liivit ja tummat housut. Huunolassa ei ollut sotilaspoika- eikä pikkulotta-toimintaa.

Lähteet:

Tikkala Muistojen kylä. 1996.
Karhula, Kotikylä Karjalassa.1997.
Johanneksen Huunonsaari Sodan ja rauhan päivinä 1913-1944.

Koonnut
– **Liisa Katajainen** –

Lottavoimistelukilpailut

Viipurin suojeluskunta-piirin valituskilpailussa oli edustettuna naisvoimistelu. Voimistelujoukkueita esiintyi Käkisalmessa, Perkjärvellä, Tienhaarassa ja Lappeenrannassa, Johanneksen lotat esiintyivät Tienhaarassa. Esityksen vauhti oli hyvä arvioiden mielestä. Esitystä häiritsi kuitenkin pieni rauhattomuus. Rivissä vilkuiltiin sivulle ja naureskeltiin. Esityksen kokonaisvaltaisuus kärsi näistä. Osa ohjelmasta oli arvioitsijoiden mielestä raskasta ja erehdyksiäkin tuli esityksen lomassa. Voimisteluasut eivät olleet tarpeeksi istuvia, vaan riippuivat kantajiensa päällä. Arvosteluun vaikuttivat säännönmukaisuus, erehtymättömyys, varmuus ja yleisvaikutus. Korkein

pistemäärä oli 30, johon mikään joukkue ei yltänyt. Perkjärven lotat saivat 24 pistettä ja sijoittuivat ensimmäisiksi. Lappeenranna lotat valtasivat toisen sijan 21:llä pisteellä ja Johanneksen lotat tulivat kolmanneksi 15:llä pisteellä. Kaikki kilpailuun osallistuneet lotat olivat hyvänä esimerkkinä muille. Jokainen lotta voisi harrastaa voimistelua. Voimistelu kasvattaa reippautta, joustavuutta rohkeutta ja tarmoa. Nämä ominaisuudet auttavat lottia heidän työssään ja antavat vakavan työn ohella elämään iloa ja hilpeyttä.

Lähde:
Kannaksen Vartio n:o 6. 1930.

Varrella virran

Pienen, valkoiseksi maalatun, punakattoisen mökin kolmiruutuisesta ikkunasta avautui kaunis maisema. Katse suuntautui vuolaana virtaavan Vuoksen aaltoihin. Mökin loivassa rinteessä kukivat perunapellon valkoiset kukat ja kapea, hiekkainen autotie erotti tontin Vuoksen varren vehreästä niitystä. Aivan vesirajassa seisoi vanha, harmaa saunarakennus.

Tällaista näkyä katseli 12-vuotias Ella-tyttönen ikkunasta. Elettiin kesää 1953. Oltiin Imatran Itä-Siitolan maiseissa. Siinä pikkuruisessa mökissä asui isäni, Aleks Ratian sisko Olga miehensä Antonin ja poikansa Uunon kanssa.

Olga ja Anton Skyttä olivat Johannekselaisia evakkomuuttajia. Sieltä Karjalan mailta, Rokkalankoskelta, oli pitänyt lähteä sotaa pakoon kesällä 1944. Tämä toinen evakkomatka suuntautui Paimioon, mistä sitten myöhemmin muutettiin Imatralle. Uunon sisarukset Helvi ja Toivo jäivät asumaan perheineen Imatralle, mutta nuorimmaisena, Hilkan tie johti Helsinkiin. Uuno oli poikamies. Kun hänen vanhempansa kuolivat, jäi Uuno yksin pikkuruiseen mökkiinsä ja asui siellä koko loppuelämänsä.

Olin päässyt joskus käymään Olga-tätini luona, vaikka kodistani, Lappeen Hartikkalan kylästä, olikin matkaa sinne lähes kolmekymmentä kilometriä. Siihen aikaan ei järin montaa linja-autoa kulkenut Imatralle. Piti varautua viettämään yökin kylässä. Sen sijaan minusta viisi vuotta vanhempi siskoni, Lea, polkaisi tuon matkan äidin vanhalla polkupyörällä. Linnuntietä olisi matka lyhentynyt monta kilometriä, mutta kun Itä-Siitola sijaitsi Vuoksen pohjoispuolella, piti sinne kiertää lähimmän sillan kautta. Syy Lean matkaan taisi olla ikävä Ellen siskoa, joka oli auttelemassa Olga-tätiä kotitöissä. Tädillä oli silloin ikäkin jo pitkälti yli seitsemänkymmentä vuotta, joten siskoni apu oli varmasti tarpeen. Olga-täti oli kyllä hyvin sitkeää sorttia ja jaksoi pitää pienessä navetassa lehmää ja possujakin. Mutta ainoana naispuolisena taloustöitä varmasti riitti. Lea kertoi, kuinka hän yritti olla avulias ja tarjoutui lypsämään tädin lehmää. Mutta eipäs lehmä ollutkaan ihastunut uuteen lypsäjään ja siihen tyssäsi koko lypsäjän yritys. Liekö lehmä ollut ylpeä omasta suvustaan ja katsonut nuoren tytön liian huonoksi lypsäjäksi? Uunon kertoman mukaan hänen äitinsä oli hyvin tarkka lehmän hoidossa. Lehmä oli hyvää sukua ja lypsi kahdeksantoista litraa päivässä viiden prosentin maitoa. Tinkiläisiä oli niin paljon, että maidon vienti meijeriin lopetettiin.

Mukavuuksia ei tietenkään ollut. Vesi saatiin omasta kaivosta ja perunat kasvatettiin muhevassa, hyvin lannoitetussa pellossa. Ne kasvoivat hyvin ja niistä riitti niin ihmisille kuin eläimillekin syötävää. Mieleeni muistuu hauska tapaus, kun oltiin siskojeni kanssa Olga-

tädin luona. Meidän kiltti ja puhelias tätimme päätti tarjota meille lihasoppaa. Se porisi jo pienellä puuhellalla ja levitti herkkua tuoksua keittiöön. Sopan teko olikin tarkkaa työtä, sillä täti oli tunnettu hyvänä ruuanlaittajana. Soppa keitettiin vanhan, perinteisen reseptin mukaan. Täti sanoi, ettei lihasoppa olisi minkään makuista, ellei siinä olisi luista lihaa makua antamassa. Niinpä luiset lihat kypsennettiin ensin pippurilla, sipulilla ja suolalla maustetussa liemessä kypsiksi. Sitten otettiin lihat pois liemes-

tä ja luut poistettiin tarkasti. Puhtaat lihapalat pilkottiin pienemmiksi ja laitettiin takaisin liemeen. Vasta tämän jälkeen lisättiin perunat ja porkkanat. Kun soppa oli valmista, kantoi täti kattilan pöytään. Istuimme pienen pirtinpöydän penkeillä odottamassa syömistä. Pöytä oli jo katettu valmiiksi ja täti alkoi mättää höyryävää lihasoppaa meidän lautasille. Katsoimme ymmällämme ja sanattomina lautasia, mutta syömisestä ei tullut mitään. Lusikoita ei näkynyt missään. Ujonpuoleisina emme rohjenneet sanoa, että lusikat puuttuivat. Hetken kuluttua kuulimme Olga-tädin kommentin: ”No syökäähän nyt alkääkä ujostelko.” Vihdoin minä rohkeimpana

tokaisin: ”Ei myö voija syyvä, ko ei oo lusikkoi.” ”No voi hyväne aika, mitävast työ että heti sitä sanoneet”, päivitteli täti ja etsi kaapista lusikat. Ja kyllä soppa teki kaupansa, niin hyvältä se maistui. Ellen muistelee, että hänen apulaishena ollessaan Olga-täti leipoi herkullista puolukkapiirakkaa. Sitä syötiin sitten kylmän maidon kanssa. Tätä herkkua en minä onnistunut saamaan. Kun oli lämmin kesäpäivä, halusimme mennä uimaan Vuoksen rantaan. Sen pienen rantasaunan luota oli hyvä pulahtaa matalaan veteen. Saimme luvan, mutta varoitusten kera: ”Ei saa männä sit yhtää syvemmälle, siel voip virta viijä männessä.” Se olikin tärkeä neuvo, sillä

virta saattoi olla rannassakin voimakas. Vuosikymmenien jälkeen, kun Vuoksen rantoja ruopattiin syvemmiksi, siirtyi virtakin kauemmas rannasta. Vanha, idyllinen sauna purettiin ja tilalle rakennettiin uusi ja ehmpi.

Anton-setä oli mukavan lupsakka pappa ja aikamoinen vekkuli puheisaan ja teoissaan. Hänen joka pyhäinen tapansa oli mennä Vuoksen toisella puolella olevaan kirkkoon jumalanpalvelukseen. Sinne kertyi matkaa muutaman kilometrin verran ja Vuoksi piti ylittää Mansikkalan sillan kautta. Olga-täti antoi Antonille linja-autorahan, jolla pääsisi lähelle kirkkoa. Oliko Olga rahakirstun vartija, sitä en tiedä. Mutta näin olen kuullut hänen tehneen. Anton kiitti rahasta, pisti sen taskuun ja käveli kirkkoon. Taisi kertyä taskurahaa sievoinen summa. Olga eli 83-vuotiaaksi ja Anton 90-vuotiaaksi. Kun Uuno jäi yksin asumaan kotimökkiinsä, täytyi lehmän ja possun pito lopettaa. Uunon Helvi-sisko asui lähellä häntä ja sisarukset pitivät yhteyttä keskenään. Toivo sen sijaan asui Aune-vaimonsa ja kahden tyttänsä kanssa Vuoksenniskalla, jonne matkaa kertyi useampi kilometri.

Ikmeesti Uuno jaksoi touhuta ja kasvatella kauniita ruusujaan. Perunapello muuttui kaurapelloksi. Kypsät kaurat Uuno leikkasi sirpillä ja teki niistä lyhteitä linnuille. Kuurin orrella lyhteet kuivuivat sopivasti jouluksi. Itsenäisyyspäivän aikoihin hän lähti niitä kaupittelemaan polkupyörällä pitkin Imatrata. Pyörän perässä olevassa peräkärrissä lyhteet kuljivat hyvin mukana. Sadat Imatralaiset tulivat tuntemaan Uunon ja hänen muhkeat lyhteensä. Näin asiakaspiiri tuli tuuksi ja lyhteitä tiedettiin odottaa aina itsenäisyyspäivän tienoilla.

Uuno oli varsinainen teräsvaari, niin kuin häntä yleisesti kutsuttiin. Uskomattoman hyvä kunto kesti lähes koko hänen loppuelämänsä. Liikunta oli suorastaan intohimo hänelle. Mieluisimpia lajeja olivat kesällä holkkä ja pyöräily, talvella hiihto. 82-vuotiaana hänet nimettiin suksitehdas Karhu-Titanin testihiihtäjäksi, kun-tourheilijoiden edustajaksi välineiden kehittämiseen. Sinäkin talvena tavoite 3000 hiihtokilometristä oli hyvää vauhtia täyttyvässä. Näin innokas kuntourheilu alkoi vasta eläkepäivien koittaessa ja jatkui yli 90 ikään.

Syksyllä 1993 Uuno antoi haastattelun neljän aarin kaurapellollaan, josta syntyi lyhteitä vuoden sadosta riippuen 300 – 600 kappaletta. Seuraava haastattelu joulukuun alussa pyörän ja lyhdekuorman kanssa jäi hänen viimeisekseen. Samassa kuussa hän menehtyi lyhyen sairauden jälkeen 91-vuoden iässä.

Nyt on Uunon mökki purettu ja idyllisestä mökistä ja pihapiiristä on jäljellä vain muisto. Paikalla paistattelee iso, komea talo. Poissa ovat ruusut, kaurapello ja karjalainen, kaunis maisema Vuoksen varrella.

– **Ella Heino** –

Tekstiilitaiteilija Norma Heimola muistelee

Osa 3

Ensimmäinen koti on aina se rakkain, sanoi aikoinaan Pirkko Liinamaa. Meidän ensimmäinen kotimme, huone ja keittiö, onnekkahan sattuman kautta löytynyt, oli kyllä vaatimaton, mutta myös värikäs ja itse tehdyn näköinen. Se oli pehmeä, lämmin pesä. ”Meillä ei ollut mitään, meillä oli kaikki”, kirjoitti eräs irlantilainen kirjailija elämästään ja rakkaudesta.

Esimerkkejä 1960-luvun työhistorian lehdiltä

Kokolattiamattoja Merihotellin käytäville

Suunnittelin kaksivärisiä kymmenen (10) senttimetrin raitoja mattoihin ja joka kerrokseen omat värit. Mallit hyväksyttiin. Mutta kun valmiit matot oli kiireellä liimattu lattioille, raitojen leveys oli kaventunut noin yhteen senttimetriin. Kuka tai ketkä olivat päättäneet toisin, sitä ei kerrottu eikä siihen palattu.

Minua tietenkin harmitti ihan viävästi. Isoon rakennushankkeeseen verrattuna tämä oli tietenkin pikkujuttu. Mutta silti. (Tänään mietin, olivatko ehdottamani raidat kuitenkin viiden sentin levyiset. Tulos lopulta sama.) Hotellihuoneisiin ehdotin tyyntyä, mutta jouduinkin ne itse ompelemaan. Tyyntyä syntyi kymmenittäin; onneksi sain eräältä ystävältäni apua. Valmiita sisuksia ei vielä silloin ollut, vaan tyyntyt piti ommella kolmikerroksisiksi. Sisimpänä oli muovirouhetta sisältävä vaahtomuovipussi. Kaikkialle takertuvaa rouhetta löytyi asunnostamme vielä viikkojen ajan. Palkkio oli kyllä aika hyvä!

Mattomalleja Artekille ja Mari-mekolle

Artekille suunnittelemani räsymatot olivat aluksi liian värikkäät. Toimitusjohtaja **Maire Gullichsen** kyllä piti luonnoksistani ja kysyikin, oliko minussa karjalaista verta. Hän jututti minua muutenkin, oli ystävällinen ja kiinnostunut. Värit muutettiin hillitymmiksi ja ”artekmaisiksi”. Mallista sain 30 mk.

Samaan aikaan vähän myöhemmin tuli kutsu Marimekolta. Mattoluonnoksistani oli kiinnostuttu. Tapaamispäivä ei ehkä ollut paras mahdollinen. **Armi Ratia** oli aluksi innostunut maistoista, mutta kun kerroin, minkä palkkion olin saanut kappaleelta, hän heitti kansioni sisältöineen lattialle, ryntäsi ulos ja huusi mennessään, etteivät he tarvitse taiteilijaa, joka on myynyt malleja myös Kirjomatolle, kilpailijalle. Keräsin työni ja purskahdin nauramaan. Helpottuneena ja kevein askelin kävelin pitkän matkan Vanhalta Talvitietä Pietarinkadulle, kotiin.

Kotiteollisuuslehti, myöhemmin nimeltään Taito, järjesti uusien ryijymallien myyntitilaisuuden joskus edellisten tapahtumien jälkeen. Tamperelainen yritys valitsi kaksi luonnostani, mutta maksua ei koskaan kuulunut, ei muillekaan. Johtaja katosi ulkomaille siirrettyään ensin omaisilleen omistuksensa. Aina ei mene ihan nuottien mukaan, sen tulin huomaamaan myöhemminkin, mutta oppia ikä kaikki.

Suomen Käsityön Ystävät (SKY) 1966–67

Tekstiilitaiteilijan paikka oli avoinna vuonna 1965 ja minua kehoitettiin sitä hakemaan. Ensimmäisessä työhaastattelussa selvisi, ettei toimitusjohtaja **Työne Haapanen** pitänyt ollenkaan väleistäni. Luonnokseni olivat liian kirkkaita ja iloisia ja päälle päätteeksi työkansioni tumma puna oli suorastaan kauhistuttava.

Vuoden kuluttua sain kutsun uuteen tapaamiseen, ja nyt värini ja luonnokseni olivat, yllätys kyllä, muuttuneet ihan sopiviksi ja niin minut palkattiin. Sain tehdä luonnoksia tyyntyyhin ja pannumyssyihin, ei kuitenkaan ryijyihin, se aika tuli paljon myöhemmin. Malleja syntyi vauhdilla. Tätä olin kaivannut.

Monivärisiä sivuja elämäni kuvakirjasta

”Olipa kerran Kastehelmi ja Liinatukka”. Hiidenrannan päiväkotia 1989.

Nautin jopa työpiirustusten teosta, kiitos vanhan ruutukaavion!

Päätehtäväni oli lippuosaston hoitaminen. Minkä ihmeen lippuosaston, mietin aluksi. Enhän tiennyt, että Suomi on erilaisten yhdistysten luvattu maa ja oma lippu oli tärkeä kaikkien virallisten lippujen lisäksi. Vähäinen tietoni heraldiikasta parani huomattavasti.

Työssä ei saanut pitää housuasua, mutta ei se 1960-luvulla ollut muutenkaan yleistä.

Harjoittelin myös suurten näyteikkunoiden somistamista. Kerta kerralta kehityin, oli pakkokin, sillä palaute johtajalta tuli nopeasti. Kerran sain pikaisen käskyn tulla johtajan puheille. Vähän hermostuin, mutta ”rouva Heimola keksii tölleensä hyvät nimet!”

Palkkani oli 600 mk ja asuntomme vuokra 300 mk. **Pekka** suoritti samaan aikaan opintojen takia myöhemmin olevaa pitkää asepalvelua. Oli keksittävä lisätuloja, Kerran tilasin Sohlbergiltä sata kappaletta peltipurkkeja. Kuvioiden ne Miranol-värillä, möin myyjäisissä, annoin mm. häälahjoiksi ja osa jäi omaan varastoon. Hauskaa, muttei kovin tuottoisaa. Turun Barkerin kilpailussa en sijoittunut, mutta kaksi puuvillaluonnostani ostettiin ja summa oli todella huomattava ja auttoi eteenpäin.

Vuosi SKY:ssä oli monin tavoin tärkeä vuosi ja opin paljon. Kokemusten lisäksi sain pitkäaikaisen hyvän ystävän, jo 55 vuotta kestäneen.

Vihdin kankurit

Vihtiläinen vaikuttajanainen ja Vihdin Kankureitten omistaja johtaja etsi suunnittelijaa, kääntyi koulun, Taideteollisen puoleen ja sai nimeni ja haluamansa tiedot. Siitä se lähti. Vuosina 1968–1974 olin suunnittelijana yrityksessä. Kaikki ehdotukseni toteutettiin, taitoa oli. Kerran ehdotin pellavaisia raitatyynyjä; pienen epäroinnin jälkeen tyyntyjä valmistui iso määrä mm. näyttelyihin, ja saivat ne laatupalkinnonkin.

Joksikin aikaa palkattiin markkinointimies vauhdittamaan tai tekemään tuotteita tunnetummiksi. Meillä yhteis-

työ ei oikein sujunut, kun en suostunut kopiaimaan ja ottamaan vaikutteita mm. Kainuun Pirtin malleista ja erityisesti väleistä. Palkan sain yleensä tyyntynä tai matkahuopina ja monet lahjahuolet oli ratkaistu.

Maxim-elokuvateatteri valmistui 1970

Vanha arvokas teatteri sai uuden harmonisen ilmeen, lisää kerroksia ja viimeisimmän tekniikan. Pekka suunnitteli tuolit ja minä kokolattiamatot joka kerrokseen. Nyt ruudulliset. Olin myös valitsemassa kankaat tuoleihin ja esirippuun. Juhlanäytös kutsuvieraille ja tietysti myös kaikille tekijöille tuntui sekien hienolta ja ansaitulta. Ensimmäinen elokuva oli **Ingmar Bergmanin** ”Huutoja ja kuiskauksia”. Minä lumouduin, vanhempi opettajakollega taas ei.

Tilaustöitä ja kilpailuja 1970- ja 80-luvuilla

Neuvostoliiton ja Suomen välinen kauppa oli 70-luvulla vilkasta, mm. laiveteollisuudella oli paljon tilauksia. Turun Telakka sai 1974–76 viiden risteilijän

tilauksen. Sisustusarkkitehti **Heikki Heimala** kysyi, voisinko suunnitella laivoihin esiriput, osaan myös matot ja ainakin yhteen myös tekstiiliteoksen. Venäläiset arvostivat taidetta ja halusivat sitä enemmänkin. Tartuin tilaisuuteen kuin seikkailuun, vaikka aplikoidut 15 metriä pitkät ja 2,5 metriä korkeat esiriput tulisivat olemaan kaikin tavoin työläät toteuttaa.

Luonnokset hyväksyttiin Moskovassa jossain ylimmässä portaassa. Samoin mattokuviot ja kolmeosainen tälläinen luonnos MS Valko-Venäjään. Tällään sijoitin loppupäisen tytön ja sivulle tyyli-tytöt kukkakimput. Letitystä pidettiin liian löysänä, se piti korjata. Suomityttö piti päänsä, letitys saisi olla luontevasti auennut. Uutta huomautusta ei tullut. Nimi taisi olla ”Kotiinpaluu” tai ”Tervetuloa kotiin”. Olin nähnyt venäläisiä elokuvia!

Valtion taidetoimikunnan tilaus v. 1986

Tilauksia oli kudottu tekstiiliteos arkkitehtien **Raili ja Reima Pietilän** suunnittelemaan ja sisustusarkkitehti **Antti**

”Yökulkija ja lakeerikengät.” Mussalon päiväkotia 1988.

Nurmesniemen sisustamaan Suomen suurlähetystöön New Delhiin. Valinta- ja päätöstilanne asiantuntijoihin ja virkamiehiin oli aika vakava ja tiukka paikka. Jännitti valtavasti. Ehdottamani luonnos ”Lunta terälehdillä” hyväksyttiin, ja allekirjoitin erilaisia sopimuksia ja vakuutuksia. Tietoni mukaan työ on edelleen paikoillaan lähetystössä.

Postipankin kutsukilpailu vuonna 1984

Mukaan oli kutsuttu kolme tekstiilitaiteilijaa, **Kirsti Rantanen, Ritva Puotila** ja minä. Oli pakko lunastaa paikkansa, ja maalasin kolme ehdotustani niin intensiivisesti kuin vain pystyin. Kirsti Rantasen hieno pujotustyö materiaalinäytteineen voitti. Viimeistellyt luonnokseni katosivat, joku sai kotiinsa uudet ”taulut”. Minulla oli kyllä aavistus siitä, kuka ne vei, mutten voinut ruveta syyttämään. Onneksi Pekka oli valokuvannut luonnokseni. Jäi sentään jotain jäljelle.

Kirkkotekstiilikilpailu v. 1980

Ensimmäiseen julkiseen sodan jälkeiseen kilpailuun osallistui suuri määrä innostuneita taiteilijoita ja asianharrastajia. En enää muista kilpailun sääntöjä, en palkintosummia, mutta innostukseni muistan. En odottanut mitään, sillä kilpailujen ratkaisu on aina raadin käsissä, mutta olihan tulos iloinen, iloinen yllätys. Nimimerkkinä oli ”Tätä virttä äitini aina hyräili”.

Kirkkotekstiileihin paneutunut rovasti **Sarantola** piti ehdotustani, ruutuaiheista pyramidia, johon muodostui ristien pinta, uudenlaisena ja raikkaana. Jaoin 2. palkinnon **Piila Sakselan** kanssa, 1. palkintoa ei ollut. Työ kudottiin SKY:ssä. Materiaali oli ohutta villaa ja mukana pellavalankaa elävöittämässä pintaa.

Sydäntä lämmittävän onnittelusoi-ton sain tekstiilitaiteilija **Dora Jungilta**. Miten hieno ele ja unohtumaton. Kaksi viikkoa myöhemmin tämä kirkkotekstiiliemme ainutlaatuinen taitaja kuoli. Kirkkotekstiilikokonaisuus sijoitettiin Lauttasaaren kirkkoon, ja siellä se on edelleen.

Päiväkotien tekstiilit

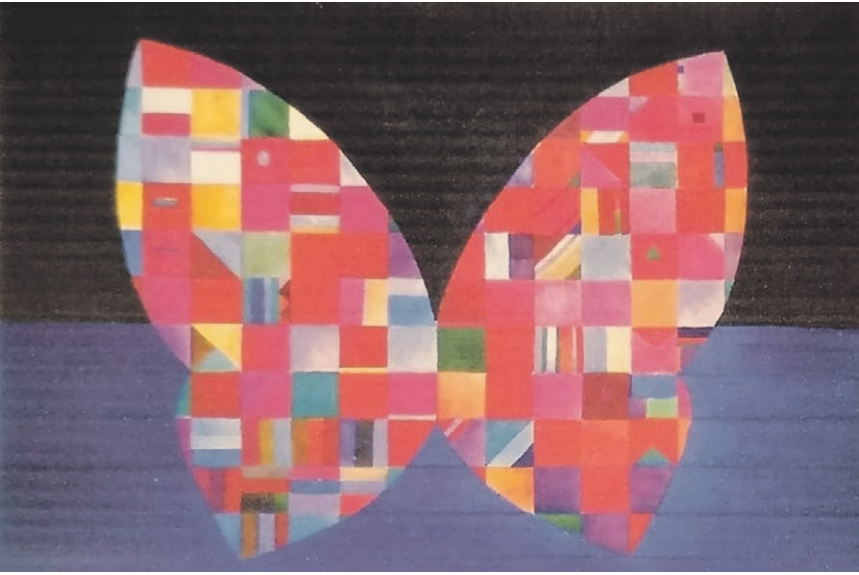
1980-luvulla suunnittelin kolmeen päiväkotiin ja Vihdin totiteollisuuskouluun aplikoidut seinätekstiilit. Olemme kumpikin koristelijoita, sanoi **Oiva Toikka** minulle kerran. Muistan vähän naurahaneeni, koristelulla on vähän huono kaiku taideteollisuudessamme. Mutta onhan se totta, että olen tarinankertoja ja pidän yksityiskohdista ja värien leikeistä.

Kotkan Mussalon päiväkotiin v. 1988 haluttiin yksi iso seinätekstiili, jossa olisi jotakin mereen viittaavaa. Innostuin valtavasti, ideoita tuli ja tuli. Yhden suuren tekstiilin tilalle ehdotin useita pienempiä, jokaiseen huoneeseen oma aihe, oma satu, oma taika. Levottomien lasten huoneeseen sijoitin ”Äidin pikkupunkkarin” ja suureen tilaan katosta roikkumaan ”Pitkänpitkänpitkän kalan”. Lapsille ja työntekijöille pitää olla yhteisiä pehmeitä kuvia, joissa tapahtumat ja tarinointi voivat jatkua.

Näyttelyt Käkälän Sipilässä vuosina 1978–1990

Käkälän näyttelyt rakennettiin joka vuosi juhannusyönä. Oli tekstiilitaidetta, keramiikkaa ja Heinämaan Pitsin Kutojat. Lämmintä yhdessä oloa ja tekemisen iloa. Pekka valitsi lähekkäin asetellut työt, kiipeili, katseli, tuumaili ja opasti näyttelyn rakentamisessa ja varoitti täyttämästä seinä liian täyteen. Näyttely ei ole kauppa ja tyhjä tilakin on tila.

Villa-Roosa aloitti uudet näyttelyt v. 1993. Pekka ei enää ollut kanssamme rakentamassa, mutta tuntui siltä kuin hän olisi edelleen ollut mukana ratkaisuja keksivänä rauhallisena näyttelymestarina.

Kutsukilpailutyön luonnos 1984

Viimeisen yhteisen näyttelymme nimi oli ”Oli ilo”. Kirja ”13+13 kesää tekstiilitaiteelle” ilmestyi avauspäivänä 2006. Sen sivuille on aina välillä palattava, se kertoo rakkaudesta, tunteista, tavoitteista ja uskosta suomalaisen tekstiilitaiteeseen ja yhdessä tekemisen iloon. Minulle

se on kuin lohdutuskirja, muistot eivät katoa, ne syvenevät.

Kutsu opettajaksi

Vähitellen vuosien myötä sain rakentaa oman ohjelman jokaiselle kurssille I-IV. Opetusaineeni nimi muuttui

tekstiilisommittelusta lopulta tekstiilitaiteeksi. Opetin ja opin. Se on vanha viisaus, että opettaessa oppii itse. Minäkin opin alun ”tiukasta muijasta” kuuntelijaksi, lähellä olevaksi ja oppilaan omaa kehitystä tarkkaavaksi ohjaajaksi.

Vuonna 1988 sain Valtion palkinnon opetustyön kehittämisestä muutaman muun opettajan, mm. vanhan opettajan **Mikko Vuorisen** kanssa.

Ei opettaminen aina ollut ihanaa ja helppoa. Oli vaikeitakin vaiheita. Eteneminen oli hidasta. Kerran kirjoitin päiväkirjaani: ”Miten lyhyt voi olla elämä ja miten pitkä voi olla yksi tunti.” Ehkä olin vähän väsynyt odottamiseen. Mutta hiljaista työrauhaa on myös osattava antaa.

Kaikkein raskain ja ahdistavin kausi oli vuodesta 1971 alkanut taistolaisvaihe. Opettajia erotettiin ja pilkattiin. En usko joutuneeni mihinkään ”mustaan kirjaan”, mutta jotkut tehtäväni olivat, kuulin, kapitalistisia ja irti todellisuudesta. Sisimpääni ja monen muunkin sisimpään, myös opiskelijoiden, on

jäänyt jälki jostakin roskasta, aggressiivisesta ja ahdistavasta ajanjaksosta. Kaikki paha tuli lännestä, kaikki hyvä idästä.

Opetusvuosieni aikana lukuisat muistikirjani täyttivät tunnelmista, tarinoista, vaikeista aiheista, valoisista aiheista, viesteistä ja ajatuksista. Kaikille yhteisistä ja jokaiselle ”ikiomasta” tutkittavasta alueesta. Ne olivat siemeniä, joista joskus kenties syntyisi valmis teos tai tuote tai näky johonkin uuteen.

Kun jäin eläkkeelle 34 vuoden jälkeen, sain silloisilta opiskelijoilta mm. pienen muistikirjan ja toiveen, kehoituksen: ”Älä koskaan lopeta aiheiden keksimistä.” Tällä hetkellä mieltäni kiehtoo kaksi aihetta, jotka löysin kirjoittamastani paperinpalasesta, ”Keskusympyrän erehdys” ja ”Enkeli ja musta orkidea”. Ajattelen ja viivyn, tunnustelen. Vielä hetken. Sitten hyvästelen.

Nuorena tekstiilitaiteilijana sanoin toivovani, ettei minusta koskaan tulisi katkeraa vanhaa taiteilijaa. Olin tosis-

sani, katkeruus ja väliinputoaminen syö itsetuntoa ja energiaa, rumentaa ja karkottaa. Olen saanut kritiikkiä ja kiitosta, molemmat tarpeellisia. Olen epäonnistunut ja onnistunut. En osaa olla ylpeä, mutta kohtuullisen tyytyväinen kyllä. Aina on löytynyt korjattavaa ja elämä on yhtä oppimista. Olen saanut paljon onnea ja rakkautta, suruakin, lapset ja lastenlapset, ystäviä ja muutaman läheisen sukulaisten. Vielä on tallella uteliaisuus ja pienet suloiset asiat, vielä kiinnostus ihmisiin, taiteeseen, moneen asiaan. Elämään.

Kiitollinen olen kaikesta avusta, mitä olen saanut ompelijoita, kutojilta, **Erkki**-puusepältä. Ilman Pekkaa en olisi voinut tehdä sitä mitä olen tehnyt ja millaiseksi minä taiteessani tulin.

Toivon lukijoille, kanssani kulkijoille, **Hannu**-sukulaiselle ja toimituksen välle lempeätä kevättä ja valoisia mietteitä.

Maaliskuun kirkkaana päivänä
– **Norma Heimola** –

Laskiainen

Sana laskiainen ei alun alkaen ole tarkoittanut mäenlaskua vaan laskeutumista paastoon eli valmistautumista pääsiäiseen. Kevyempiin ruokiin siirtytessä tankattiin vahvasti siansorkkia sisältävällä hernerokalla. Syödessä piti olla hiljaa. Mäkeä laskettaessa ei oltu hiljaa, vaan huudettiin ”pitkiä pellavia”, jotta varmistettaisiin hyvä sato.

Virposunnuntai 1. palmusunnuntai

Raamatun ajan palmunoksat ovat suomalaisessa perinteessä pajunoksia, joilla käytiin palmusunnuntaina virpomassa. Jo lauantaina lapset ja vanhukset saattoivat käydä naapuristossa virpomassa, ja silloin palkka, varta vasten leivottu pieni leipä tai kananmuna, annettiin heti virpojalle.

Varsinaisen virpomispäivän aamuna naapurin lapset lähtivät virpomaan lähitaloihin koristelluin pajunoksin. Kummia saatettiin tulla virpomaan ihan vuoteeseen asti. Virpominen piti hoitaa ennen puoltapäivää. Virpomiseen kuului erilaisia virpolukuja, kuten ”Virvon, varvon tuoreeks terveeks...” Palkka haettiin vasta pääsiäissunnuntaina. Virpovitsat vietiin eläinsuojiin, ja niitä käytettiin kesällä karjaa ulos ajettaessa. Ortodokseilla oli tapana siunata virpovitsat, ja ne poltettiin helatorstaina.

Piinaviikko, hiljainen viikko

Piinaviikon päivillä oli omat nimensä: malkamaanantai, tikkutiistai, kellokeskiviikko, kiirastorstai, pitkäperjantai,

Karjalaisesta pääsiäisperinteestä

Pääsiäisaika lähenee. Perinteen- ja kulttuurintutkija, FL Merja Leppälahti oli Turun Karjala-Seuran kevätkokouksessa kertomassa karjalaisista pääsiäisperinteistä. Kiinnostavassa esityksessä oli paljon tuttua, mutta monille paikallaolijoille myös uutta tutkimustietoa. Luterilaisten ja ortodoksien pääsiäisperinteissä on ollut eroja.

lankalauantai. Kiira(s)-sana tarkoittaa pahaa henkeä. Muinaisruotsissa sen merkitys on ’puhdas’. Kiirastorstai oli suursiivouspäivä, jolloin ei saanut kehertää eikä jauhaa, ettei lampailla tule pyörötautia. Puuesineet piti panna piiloon, ettei kesällä näe käärmeitä. Tukka, parta ja kynnet leikattiin.

Virvon varvon
tuoreeks terveeks
tulevaks vuuveks!
Kui monta urpoo
nii monta uuhta,
kui monta varpaa
nii monta vasikkaa,
kui monta oksaa
nii monta orhii,
kui monta lehtee
nii monta lehmää,
kui monta latvaa
nii monta lammasta.

Pitkänäperjantaina ei saanut kyläillä, ei tehdä töitä, ei tehdä päivällä ruokaa eikä syödä maitoruokia. Syötiin siis ilmeisesti kylmiä ruokia.

Lankalauantaina leivottiin aamupäivällä ja siivottiin iltpäivällä luterilaisissa kodeissa. Tarkkailtiin enteitä: sahaaminen ja naulaaminen enteili kuolemaa.

Pääsiäissunnuntaina sanottiin auringon tanssivan taivaalla. Jos tyttö

pesi kasvonsa, hän ei päivettynyt kesällä. Eläimen näkemisen ennusmerkit: kissa merkitsi laiskaa, harakka nopeaa. Ensimmäisen savun näkyminen piipusta vähensi itikoita kesällä. Syötiin paljon hyvää ruokaa, kuten uunilihaa, kalaa, nauriita, kaalia, perunaa, tuoretta leipää ja piirakoita. Munia värjättiin sipulinkuorilla. Karjalassa mämmi ei ollut paistettu vaan hapatettu kylmä ruoka. Nykyinen mämmi levisi Karjalaan 1930-luvulla. Ortodokseilla pääsiäisruokiin kuului pasha. Pääsiäisenviettoon kuului myös

nuorten, lähinnä tyttöjen, kokoontuminen keinumaa ja laulamaan.

Kirkossakäynti kuului myös pääsiäisenviettoon sekä luterilaisilla että ortodokseilla, ellei kirkko ollut kovin kaukana.

Hyvää pääsiäisen aikaa!

– **Kaija Sipilä** –

Karjalan Liiton vuoden leivonnainen

Rotinakukko Uukuniemeltä

Kuoritaikina:

- 2,5 dl maitoa
- 25 g hiivaa
- ½ tl suolaa
- 1 dl sokeria
- 1 muna
- 7 dl vehnä jauhoja
- 75 g voita

Täyte:

- 1 dl irtoriisiä vettä
- 1 rkl sokeria
- 20 g voita
- 1 kkp rusinoita, mantelilastuja tai rouhetta

Voiteluun:

- 1 muna

Lämmitä maito kädenlämpöiseksi. Lisää lämmitettyyn maitoon sokeri, suola, muna ja hiiva, sekoita hyvin. Lisää jauhot ja alusta taikina. Lopussa lisää sulatettu voi ja alusta taikina nousemaan.

Valmista täyte: keitä riisit vedessä ja valuta ylimääräinen vesi, jos sitä on jäänyt. Lisää riisiin joukkoon sokeri, rusinat ja sulatettu voi.

Kauli taikina pellin muotoiseksi, mutta jätä taikinaa sivuun kantta varten

vajaa puolet. Laita valmis täyte taikinalle ja kauli lopusta taikinasta kansi.

Käännä molemmat reunat täyteen päälle ja liitä yhteen.

Voitele munalla ja paista 200 asteessa n. 25 min.

Tämä ohje riittää n. puolikkaalle uunipellille.

MITÄ HÄÄ MERKINNÖÖ?

– OSA 2 –

1. kaivata	
2. kapusta	
3. kehata	
4. kirassi	
5. kulppa	
6. kyntelöittää	
7. lietsus	
8. luska	
9. maksaa	
10. morsei	
11. napakka	
12. nikata	
13. näpsä	
14. otra	
15. pihkamaito	

Oikeat vastaukset sivulla 8.

❀ MUISTOJEN KUKKIA ❀
Auringon ja sydämen lämpöä

*Talvi piti meidät lämpiminä,
kietomalla maan
lumeen ja unohdukseen,
kätkemällä elämän hivenen
kuiviin juurikyhmyihin.*

Ote on englantilaisen T.S. Eliotin runosta Waste Land, Yrjö Kaijärven suomen-noksena Autio maa. Runon kuuluisaa ensimmäistä säettä on siteerattu paljon eri yhteyksissä: Huhtikuu on kuukausista julmin. Suomalaiseen mielenmaisemaan tuo lause peilautuu erityisesti vuodenaikojen taitekohtana. Talven jälkeen kevään kirkas valo paljastaa armotta karun, paljaan maan ennen kuin vihreys valtaa tienoot. Mielikin voi olla vielä talvikohmeessa, vaikka ajatus jo kiiruhtaa kesää kohti. Pääsiäinen tuo pienen hengähdystauon ja mieltä kohottavaa kauneutta tähän muutoksentäyteiseen välitilaan.

Pääsiäisaamuna aurinkokin tanssii! Monet pääsiäisajan tutut kukat ovat auringonkeltaisia sipulikasveja. Symboliikkaa on helppo löytää niin pääsiäisen viestiin kuin vuoden kierto-kulkuunkin. Maan uumenista nousee esille, kasvamaan ylös elämää kohti. Talven kylmyys väistyy, tilalle tulvii

kevään valoa ja lämpöä. Kristikunnan vuoden tärkeimmän juhlan ytimessä on valon voitto pimeydestä, elämän voitto kuoleman varjosta. Aina tulee uusi kasvun kausi, uusia aamuja kaikine mahdollisuuksineen. Pääsiäskukat välittävät koko olemuksellaan samaa elämänmyönteistä viestiä.

Narsissit ovat pääsiäisen ykköskukkia. Pieniä yöpakkasia hyvin kestävät teteruukkunarsissit ilmestyvät ulos ovenpieliin jo ennen pääsiäistä. Isommat leikkonarsissit vielä nupullaan olevina kimppuina ilmestyvät kauppoihin vasta pääsiäisen alla. Englannissa narsissit nousevat laajoina, tulessa huojuvina keltavihreinä mattoina puistoihin jo helmi-maaliskuussa. Täällä meillä pihoiilla kasvavia narsisseja pääsee ihailemaan vasta toukokuun tienoilla. Leikkonarsissit on hyvä pitää yksinään omassa maljakossaan melko vähässä vedessä, leikkuupinnasta tiheästä limasta eivät muut kukat oikein pidä. Maljakon vesi kannattaa vaihtaa usein ja viedä kukat viileään yöksi, niin ne säilyvät pidempään.

Perinteisen narsissin rinnalle on tullut valkoinen, kerrottukukkainen perunanarsissi, jota myös tasettikukaksi kutsutaan. Hienostunut tuoksu

on selkeä muttei liian voimakas. Oma pääsiäiskukkasuosikkini on sitruunaperhosenkeltainen pääsiäishyasintti. Kummitätini vinkkasi jo vuosia sitten, että kauppatorilla sellaisia löytyy yhdestä kojusta, nyt niitä myydään jo monessa paikassa. Pääsiäiseen mennessä joulumuistoihin jääneitä hyasintteja ehtiikin tulla jo ikävä. Hyasinteista saa kauniita, useamman kukan ruukkuasetelmia sisälle tai ulos pajunkissojen ja kuivien koivunvarpujen kanssa. Tulppaanikimpun seuraksi maljakkoon saa näyttävää keväistä vihreyttä hii-renkorville kasvaneista koivunoksista tai hedelmäpuiden karsimispuuhista jääneistä pikkuoksista.

Hyvällä tuurilla omenapuun oksan saa kukkimaan maljakossa, kokeiltu on! Unohtuiko virpominen? Eipä hätää, nyt tarvitaan hyvän toivottamista ja toivomista vaikka joka päivä. Virvotaan toisillemme täydestä sydäimestä kaikkea onnellista ja toiveikasta - tuoreeks, terveeks ja koko tulevais vuueks. Vitsana keväinen kukkakimppu tai vain lämpimän ajatuksen voimalla.

Teksti ja kuva
– Heli Sirkesalo –

Vuoden sukukirja 2021

Vuoden sukukirjaksi 2021 on valittu Erkki Toivosen teos Uudenkirkon Toivokset, Sortavaiset ja Uskit. Viipurin läänin Uudenkirkon Itärannalla 1500–1700. Suomen Sukututkimusseuran Vuoden sukukirja -kilpailu järjestettiin 31. kerran ja tulos julkistettiin Suku 2022 -tapahtuman avajaisissa 12.3.2022.

Teoksessa Uudenkirkon Toivokset, Sortavaiset ja Uskit on 419 sivua. Kilpailun raati piti voittajakirjaa teknisesti toimiva ja helposti lähestyttävä. Sukutauluja on suhteellisen vähän, mutta tämä selitty sillä, että niistä on julkaistu erillinen teos vuonna 2010. Kirjassa on kattava lähdeluettelo, huolellisesti tehty viiteapparaatti ja runsaasti liitteitä.

— Kokonaisuus on vaikuttava ja kirjaa varten tehty työ on ollut huolellista, mikä näkyy varsinkin isäntäluettelossa, etunimien selvittämisessä sekä yksityiskohtaisuudessa, esimerkiksi tutkimuskohteena olevan ajan rahayksiköt on selitetty nykylukijalle, totesi raadin puheenjohtaja Riikka Piironen.

Raati piti myös teoksen aikarajausta toimivana, ajan kontekstia sekä olosuhteita avataan taidokkaasti ja onnistuneesti. Raati piti teosta kaikin puolin erinomaisena sukukirjana, joka on samalla laajemminkin kiinnostava historiategos.

Vuoden sukukirja -kilpailuun osallistui tällä kertaa 36 teosta. Kilpailun teosten kirjo oli laaja, mikä kertoo sukukirjakentän ilahduttavasta rikkaudesta. Teoksista useat olivat erittäin korkeatasoisia.

— Kilpailuun osallistuneista kirjoista välittyi paitsi tekninen osaaminen ja sukututkimuksellinen asiantuntijuus, myös lämpö, kotiseuturakkaus ja aito pyrkimys ymmärtää menneiden sukupolvien elämää, arvio Riikka Piironen vuoden 2021 sukukirjasatoa.

Vuoden sukukirja raatiin kuuluvat Riikka Piironen (puheenjohtaja), Arto Lahtinen, Elina Maaniitty ja Kyösti Pärssinen.

MITÄ HÄÄ MERKINNÖÖ?

Oikea rivi:

1. kannella
2. puukauha
3. viitsiä
4. lampuöljy
5. kuoppa
6. nipistellä, pistellä
pakkasen jälkeen sormia tai
varpaita
7. menossa, liikkeellä
("Hää se on ain lietus.")
8. lusikka
9. kannattaa ("Ei maksa
haastaa.")
10. morsian
11. kiinteä, ahkera ("Se on
sit napakka ihmine.")
12. iskeä silmää
13. sievä, käytännöllinen
14. ohra
15. ternimaito

Tulos: _____p./ 15 p.

Kattavaa isännöintipalvelua Turun alueella

Turun talousalueen suurimpana yksityisenä isännöitsijätoimistona olemme tarjonneet kokonaisvaltaisia isännöintipalveluita jo yli 50 vuoden ajan. Se on luonut näkemyksen siitä, miten isännöintialan ammattilaisen tulee toimia.

Varsinais-Suomen Isännöintitalo Oy on auktorisoitu ja ISA r.y:n auditoima, työntekijöidensä omistama isännöitsijätoimisto.

Kaipaako taloyhtiönne ammattitaitoisen ja osaavan isännöitsijätoimiston palveluita? **Ota meihin yhteyttä!**

Olette lämpimästi tervetulleita tutustumaan toimistoomme!

V-S Isännöintitalo Oy

Ari Kesäläinen, Toimitusjohtaja, RI (YAMK), AIT, ISA
p. 020 722 9944, 0400 523 194
Maariankatu 4 C, 20100 Turku
ari.kesalainen@isannointitalo.fi

www.isannointitalo.fi

Autokorjaamo Testipiste oy

Hallimestarinkatu 22
20780 KAARINA

Puh. (02) 243 5585
Faksi (02) 243 5100
Gsm (0400) 824 767
markku.hiiri@testipiste.fi

Johannekselainen

Johannekselainen ilmestyy 9 kertaa vuodessa

Kustantaja ja julkaisija:

Johannes-Seura ry

Toimisto:

Myllytie 1 (Kirkonkulma) 21500 Piikkiö, puh. 02-4795 118

Ansinna: kerran kuukaudessa keskiviikkona klo 12-17 ja kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena arklauantaina klo 10-15. (ks. sivu 2)

www.johannes.fi

sähköposti: Johannesseura@elisanet.fi

Päätoimittaja:

Hannu Rastas, Saksantie 89, 21500 Piikkiö

Puh: 050-3541 363

Sähköposti: hannu.rastas@dlc.fi

Lehtitoimikunta:

Marjatta Haltia, Liisa Katajainen, Hannu Sinkkonen, Kaija Sipilä, Heli Sirkesalo ja päätoimittaja.

Lehden toimittajat:

Kaikki lukijamme, johannekselaiset ja heidän ystävänsä.

Ilmoitushinnat: 0,55 €/palstamm (perusteena 4-palstainen sivu, palstan maksimileveys 70 mm).

Säännöllisistä jatkuvista ilmoituksista alennus.

Kuolinilmoitukset:

- korkeus < 10 cm = 80 €

- korkeus enintään 10-15 cm = 100 €

Kiitosilmoitukset: 5 €.

Tilaushinnat vuonna 2022:

Vuosikerta (9 lehteä) 40 € Suomi ja Ruotsi, muut maat 45 €.

Lisänumerot 3 €/kpl + mahdolliset toimituskulut.

Piikkiön Osuuspankki FI54 4714 1020 0595 46.

Toimituksellinen aineisto:

Lukijoiden kirjoituksia ja kuva-aineistoa otetaan muokattavaksi julkaisemista varten tai julkaistavaksi sellaisenaan.

Vastuu ja päätökset julkaisemisesta ovat toimituksen. Julkaisemisen jälkeen alkuperäiset kuvat palautetaan, muu aineisto pyydetään.

Vastuu ilmoituksista:

Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoituksen poisjäämisestä tai muusta julkaisemisesta sattuneesta virheestä lehden vastuu rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

Taitto: Esa Haltia

Sata-Pirkan Painotalo Oy